

URBŠANAS IEKĀRTAS EKSPLOATĀCIJA

Šī darbība attiecas uz urbšanas operācijām iežos vai slāņos, kuri satur kristālisko silīcija dioksīdu.

Urbšanas mērķis var būt pētniecisks vai iegulu novērtējums, vai to var veikt minerālu ieguves procesa ietvaros.

PIEEJA

Jāierobežo pieeja darba zonai, to atļaujot tikai personām, kuras saņēmušas atbilstīgu atļauju.

KONSTRUKCIJA UN APRĪKOJUMS

- Putekļu izplatīšanos var ierobežot, izmantojot ūdeni, kas tiek padots kopā ar saspiesto gaisu, un tādējādi apkarot putekļus. Elļošanai var izmantot piedevas.
- Raugieties, lai ūdens padeve būtu pietiekama un pastāvīga. Aukstā laikā jāveic papildu drošības pasākumi, lai nepieļautu sasalšanu.
- Putekļu apkarošanai arī var izmantot ķīmiskas vielas, kas veido putas.
- Kā alternatīvu var izmantot putekļu ierobežošanu, nosūcot sausos putekļus ar vietējo nosūkšanas ventilāciju, kas tiek pieslēgta atbilstošai putekļu nosūkšanas sistēmai (piemēram, maisa filtram/ciklonam), vai izmantojot ūdens smidzinātājus, kuri veido smalku migliņu. Par to skat. pamācībā **2.1.13**.
- Personāla izolēšanai no putekļu avotiem var izmantot urbšanas iekārtu ar iebūvētu vadības kabīni vai tālvadības telpu ar aizvērtām durvīm un logiem.
- Vadības kabīnēm var ierīkot piespiedu gaisa filtrēšanu vai pilnu gaisa kondicionēšanu.

APKOPE

- Raugieties, lai šiem nolūkiem izmantojamais aprīkojums tiek apkopots, uzturēts darba kārtībā un pareizi labots saskaņā ar piegādātāja/uzstādītāja norādījumiem.
- Nodilstošo detaļu (filtru utt.) nomaiņu veiciet saskaņā ar ražotāja ieteikumiem.
- Vēlams darbnīcā veikt visus apkopes darbus, kurus iespējams veikt darbnīcā.

PĀRBAUDE UN IZMĒGINĀŠANA

- Bojājumu pazīmju atklāšanas nolūkā ierīču vizuālo pārbaudi veiciet vismaz reizi nedēļā; ja ierīces tiek lietotas pastāvīgi, tad pārbaudes veicamas biežāk. Ja ierīces lieto reti, tad tās jāpārbauda pirms katras lietošanas reizes.
- Putekļu likvidēšanas un/vai nosūkšanas ierīču piegādātājam pieprasiet informāciju par šo ierīču paredzēto ražīgumu. Saglabājiet šo informāciju, lai salīdzinātu ar veicamo testu rezultātiem.
- Pārbaudes rezultātu pierakstus saglabājiet ar likumu noteikto laiku (vismaz piecus gadus).
- Ieviesiet pasākumus, lai ierobežotu baktēriju vairošanās risku objektā izmantotajās ūdens ieguves vietās, īpaši uzmanību pievēršot sistēmām, kurās tiks radīti ūdens pilieni.

TĪRĪŠANA UN KĀRTĪBAS UZTURĒŠANA

- Regulāri veiciet darbavietas tīrīšanu.
- **Tīrīšanai nedrīkst izmantot sausu birsti vai saspiestu gaisu.**
- Izmantojiet nosūkšanas vai slapjās tīrīšanas paņēmienus.

APMĀCĪBA

- Informējiet savus strādniekus par ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda putekļu ietekmi uz viņu veselības stāvokli.
- Apmāciet strādniekus: novērst ar putekļiem saistītos darba vides riskus; lietot risku novēršanas līdzekļus un veikt to darbības pārbaudi; noteikt pieejamo elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību un tos lietot; pareizi rīkoties avārijas gadījumā. Par to skat. pamācībā **2.3.4** un Pareizo darba paņēmieni Rokasgrāmatas 1. daļā.

UZRAUDZĪBA

- Ieviesiet visu minēto pasākumu izpildes kontroles sistēmu. Par to skat. pamācībā **2.3.3**.
- Darba devējam jāraugās, lai strādnieku rīcībā būtu līdzekļi, kas nepieciešami kontrolesarakstā norādīto pārbažu veikšanai.

INDIVIDUĀLIE AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI

- Par tiem skat. pamācību **2.1.15**, kurā aplūkoti individuālie aizsardzības līdzekļi.
- Risku novērtēšanu nepieciešams veikt, lai noteiktu, vai tiek izmantoti pietiekami kontroles līdzekļi. Ja nepieciešams, tad jānodrošina un jālieto elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļi (ar atbilstošu aizsardzības pakāpi).
- Jānodrošina iespēja uzglabāt individuālos aizsardzības līdzekļus tīrus, kad tie netiek lietoti.
- Elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļu nomaiņa jāveic piegādātāja ieteiktajos termiņos.

DARBINIEKU KONTROLSARAKSTS IEROBEŽOŠANAS PASĀKUMU LABĀKAI PIELIETOŠANAI

☐ Ja pielietojat slapjšs putekļu ierobežošanas paņēmienus, pirms urbšanas iekārtas iedarbināšanas pārliecinieties par to, vai darbojas ūdens padeve.	☐ Lietojot tehniskās ierīces, jāpārbauda, vai tās pareizi darbojas un vai tām nav bojājumu vai nodiluma pazīmju. Par visām atrastajām problēmām jāziņo darbu vadītājam.	☐ Ja uzskatāt, ka putekļu izplatīšanās ierobežošanas aprīkojumam ir trūkumi, tad jāveic papildu pasākumi, kas ierobežo ieelpojamu kristālisko silīcija dioksīda daļiņu izplatīšanos, kamēr minētie trūkumi nav novērsti.	☐ Visus jūsu rīcībā esošos individuālos aizsardzības līdzekļus lietojiet, apkopiet un glabājiet saskaņā ar instrukcijām.
☐ Pielietojot sausās putekļu savākšanas paņēmienus, pārliecinieties, ka putekļu nosūkšanas sistēma ir ieslēgta un darbojas.		☐ Vadības kabīnes tīrīšanai lietojiet nosūkšanas vai slapjšs tīrīšanas paņēmienus.	☐ Pārbaudiet un izmantojiet pasākumus, lai kontrolētu baktēriju augšanas risku objektā izmantotajās ūdens ieguves vietās, īpaši uzmanību pievēršot sistēmām, kurās tiks radīti ūdens pilieni.

Šī pamācība ir paredzēta darba devējiem, lai viņi labāk varētu izpildīt darba drošības un veselības aizsardzības likumdošanas prasības, kontrolējot darba veicēju saskari ar ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīdu.

Šajā pamācībā sniegti padomi par putekļu izplatīšanās ierobežošanu, izmantojot urbšanas iekārtu akmeņlauztuvēs. Pamācības svarīgāko norādījumu ievērošana palīdzēs samazināt darba vides riskus. Iespējams, ka noteiktos gadījumos un atkarībā no apstākļiem nebūs nepieciešams veikt pilnīgi visus drošības pasākumus, kas norādīti šajā pamācībā un paredzēti ar ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīdu saistīto darba vides risku samazināšanai.

Tas ir, nepieciešams pielietot piemērotus aizsardzības līdzekļus un kaitējuma novēršanas pasākumus.

Ar šo dokumentu arī jāiepazīstina personas, kas savā darbavietā var būt pakļautas ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda iedarbībai, lai minētās personas pēc iespējas labāk varētu veikt ieviestos kaitējuma novēršanas pasākumus.

Šī pamācība ir daļa no Pareizo darba paņēmieni Rokasgrāmatas, kurā aprakstīti silīcija dioksīda putekļu kaitīgās iedarbības novēršanas pasākumi, kas īpaši paredzēti darba vides risku kontrolēšanai darbavietās, kurās personāls ir pakļauts ieelpojamo kristāliskā silīcija dioksīda putekļu iedarbībai.